PAKSUHÄNTÄGEKKO

Hemitheconyx caudicinctus
(Engl. Fat-tailed Gecko)

Leopardigekon kaltainen paksuhäntägekko on kotoisin Länsi-Afrikan suhteellisen kuivilta alueilta. Se kasvaa noin kaksikymmentäsenttiseksi ja sillä on sopeutuvainen ja rauhallinen luonne. Paksuhäntägekko saattaa hyvässä hoidossa saavuttaa 15-20 vuoden iän.

Poikkeuksena useimmista muista gekoista on paksuhäntägekolla liikkuva silmäluomi kuten leopardigekollakin. Myös tavoiltaan ja hoitovaatimuksiltaan paksuhäntägekko ja leopardigekko ovat hyvin samankaltaisia. Paksu häntä viestii hyvästä ravitsemustilasta, sillä gekko käyttää häntäänsä ravintovarastonaan.

TERRAARIO

Paksuhäntägekkoja voi pitää yksin, pareittain tai mieluiten useampi naaras yhden koiraan kanssa. Täysikasvuiset koiraat eivät keskenään tule toimeen. Jonkinlainen minimikoko yhden eläimen terraariolle on 80 litraa, pariskuntaa tai pientä ryhmää varten terraarion tulee olla kookkaampi. Varmista terraarion riittävä koko jo ostotilanteessa Faunattaren henkilökunnalta.

Paksuhäntägekolla ei ole varpaissaan tarttumalevyjä, toisin sanoen se ei pysty kiipeämään lasia pitkin. Laji kiipeilee muutenkin vain vähän, joten terraarion pohjapinta-ala on tärkeämpi kuin terraarion korkeus.

Pohjamateriaaliksi laitetaan hienojakoista hiekkaa. Hiekkaan voidaan sekoittaa turvetta tai kaarnahaketta, jotta se sitoo kosteutta paremmin. Terraariossa voidaan pitää erillistä turveastiaa (ns. wet-box) tai turvenurkkausta, jossa kosteus pidetään korkeampana kuin muualla terraarion pohjalla. Paksuhäntägekko on kotoisin suhteellisen kuivilta alueilta, joten huolehdi, ettei terraariosta tule liian kostea, osan pohjasta tulee olla rutikuiva.

Terraarioon on sijoitettava vesiastia vaikkakaan liskot eivät kovin usein vettä juo. Vesiastian vesi on pidettävä puhtaana.

Peruslämpötila terraariossa saa olla noin 25 astetta, lämmittelypaikalla lämpötila saa kohota 35 asteeseen. Yöksi lämpötila saa laskea muutamalla asteella. Lämmönlähteenä voi lämpöpaikalla käyttää lämpömattoa, lämpölamppua tai hehkulamppuspottia, joka suojataan siten, ettei lisko pääse siihen itseään polttamaan.

Valaistuksena on hyvä käyttää UVB-loisteputkea. UVB -säde on liskoille tärkeä, sillä sen ansiosta ne pystyvät kehittämään elimistössään D3-vitamiinia, joka vaikuttaa kalsiumin imeytymiseen niiden elimistöön. Kalsium vaikuttaa mm. luuston kehittymiseen, aineenvaihduntaan ja mahdolliseen munintaan.

Liskot kaipaavat piilopaikkoja viihtyäkseen, joten kivillä, kaarnoilla, juurakoilla ja kasvillisuudella voi niille rakentaa piilopaikkoja. Mahdolliset kiviröykkiöt ja muut rakennelmat on tehtävä niin tukeviksi, etteivät liskot voi rakennelmia romauttaa ja vahingoittaa näin itseään.

Aidot kasvit luovat piilopaikkoja, antavat terraarioon sopivasti ilmankosteutta ja tuovat luonnonmukaisen ilmeen. Kasvit eivät tietenkään saa olla teräviä, eivätkä helposti murtuvia. Tietenkin voit käyttää myös silkki- tai muovikasveja.

RAVINTO

Paksuhäntägekko on hyönteissyöjä. Ruokalistaan kuuluvat keskikokoiset ja isot sirkat, jauhomadot, jättijauhomadot, vahakoin toukat, pienet torakat ja muut hyönteiset. Voit myös itse

Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar

pyydystää hämähäkkejä, pieniä perhosia, toukkia ym. Mitä monipuolisemmaksi ruokavalion saat, sen parempi.

Paksuhäntägekolle voi silloin tällöin pinseteissä heilutellen tarjota pakkasesta sulatetun hiiren "pinkin", palan naudan sisäelimiä tai vähärasvaista lihaakin.

Liskot on hyvä ruokkia poikasina joka päivä tai joka toinen päivä, täysikasvuiset liskot voidaan ruokkia kaksi, kolme kertaa viikossa. Sopiva ruokamäärä on ruokaeläinten koosta riippuen 3-4 ruokaeläintä liskoa kohti. Paksuhäntägekot ovat aika ahmatteja, älä ruoki niitä ylilihaviksi.

Tarjoa monivitamiinijauhe ja kalkkijauhe joko pyöräyttämällä ruokaeläimet vitamiini-kalkkijauheessa ennen ruokintaa tai ripottelemalla jauhe gekon nenän päälle, josta se itse nuolaisee sen pois. Jälkimmäisellä tavalla pysyt paremmin selvillä siitä, kuinka paljon eläin todella on vitamiinijauhetta saanut.

Alle puolivuotiaille eläimille kalkki ja vitamiiniseos tarjotaan jokaisen ruokintakerran yhteydessä, vanhemmille kerran, pari kuussa riittää. Vältä yliannostelua.

LISÄÄNTYMINEN

Paksuhäntägekon lisäännyttäminen terraario-oloissa ei ole ihan niin helppoa kuin leopardigekon, vaikka lajit muilta osin hyvin samankaltaisia ovatkin.

Lisääntyäkseen liskot kaipaavat talvilevon. Marraskuusta joulukuuhun terraarion lämpötilaa lasketaan siten että päivälämpötila on noin 20-21 astetta ja yölämpötila noin 18 astetta. Valaistuksen määrää vähennetään kahdestatoista tunnista kahdeksaan tuntiin. Talvilevon ajaksi liskojen ruokinnan määrää vähennetään tuntuvasti. Puhdasta juomavettä tulee olla jatkuvasti liskojen saatavilla.

Tammikuussa terraarion lämpötila ja valaistusaika palautetaan hiljalleen normaaliksi. Parittelu tapahtuu piakkoin lämpötilan noston jälkeen ja munat munitaan kesään mennessä.

Paksuhäntägekot munivat kaksi pehmeäkuorista munaa kerrallaan, kahdesta seitsemään kertaan vuodessa. Munat voi kantoajan loppupuolella usein erottaa naaraan vatsasta. Naaras munii munat kosteaan paikkaan, kuten turveastiaan.

Munitut munat on hyvä siirtää erilliseen haudonta-astiaan, jonka pohjalla on kosteaa vermikuliittia. Munien siirrossa tulee olla varovainen, niitä ei saa kääntää vaan ne tulee siirtää täsmälleen siinä asennossa kuin ne on munittu. Munat haudataan vermikuliittiin siten, että noin puolet munasta jää vermikuliitin yläpuolelle.

Poikasten sukupuoli määräytyy haudontalämmön mukaan, viileämmässä haudotuista (27 astetta) tulee naaraita, lämpimämmässä (31 astetta) haudotuista koiraita. Noin 29 astetta on sopiva lämpötila munien haudontaan, jotta saadaan sekä uroksia että naaraita.

Poikaset kuoriutuvat yleensä noin 40-60 vuorokauden kuluttua muninnasta.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Toisin kuin nisäkkäät eivät matelijat odota hoitajaltaan yhteisiä seurusteluhetkiä. Liiallinen käsittely saattaa pahimmassa tapauksessa aiheuttaa niille stressiä, josta saattaa seurata ruokahaluttomuutta ja muita ongelmia. Jos lisko lakkaa pitkäksi aikaa syömästä, käyttäytyy oudosti tai on sairaan oloinen, ota yhteyttä matelijoihin perehtyneeseen eläinlääkäriin.

Huolehdi hygieniasta, monet matelijat saattavat kantaa luonnollisena suolistobakteerinaan salmonellabakteeria.

Teksti ja kuvat © Faunatar-ketju. Ohjeen jakaminen ja kopiointi sallittu ainoastaan Faunatar-ketjun myymälöille.